

Brussel, 20 mei 2016
(OR. en)

8945/16

**Interinstitutioneel dossier:
2016/0031 (COD)**

**ENER 149
CODEC 664
IA 22**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad
Nr. Comdoc.:	6226/16 ENER 30 CODEC 175 IE 5 + ADD 1 + ADD 2
Betreft:	Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een mechanisme voor informatie-uitwisseling met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten en niet-bindende instrumenten tussen lidstaten en derde landen op energiegebied en tot intrekking van Besluit nr. 994/2012/EU (eerste lezing) - Algemene oriëntatie

1. De Commissie heeft haar voorstel op 16 februari 2016 ingediend. Het voorstel ging vergezeld van een effectbeoordeling en een verslag¹ over de toepassing van de huidige wetgeving². Het voorstel beoogt de tekortkomingen te verhelpen die de Commissie bij het huidige mechanisme voor informatie-uitwisseling heeft vastgesteld, namelijk dat de huidige wetgeving de naleving van het recht van de Unie (zoals het derde energiepakket, mededingingsrecht, regels inzake overheidsopdrachten) niet volledig waarborgt, en dat, *indien* sommige bepalingen van een intergouvernementele overeenkomst ("IGA") onverenigbaar zijn met het recht van de Unie, het onmogelijk of zeer moeilijk is voor een lidstaat om met een derde land opnieuw over de IGA te onderhandelen.

¹ Doc. 6227/16.

² Besluit 994/2012/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot instelling van een mechanisme voor informatie-uitwisseling met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen op energiegebied, PB L 299 van 27.10.2012, blz. 13.

Volgens het voorstel zou de Commissie daarom het IGA-ontwerp vóór de ondertekening snel moeten beoordelen. Voorts is het voorstel erop gericht om het toepassingsgebied uit te breiden naar niet-bindende instrumenten ("NBI's"), zoals memoranda van overeenstemming, gezamenlijke verklaringen, enz., omdat dergelijke NBI's en IGA's vergelijkbare gevolgen kunnen hebben. In dit verband wordt er ook aan herinnerd dat de Europese Raad in zijn conclusies van 19 en 20 maart 2015 aandrong op "*waarborging dat alle overeenkomsten betreffende het aankopen van gas bij externe leveranciers volledig in overeenstemming zijn met het EU-recht, met name door de transparantie van die overeenkomsten en de verenigbaarheid met de EU-bepalingen inzake energiezekerheid te versterken*"³.

2. De bespreking van de effectbeoordeling spitste zich toe op vraagstukken in verband met subsidiariteit en evenredigheid. Het ging onder andere over de afweging tussen de omvang van het op te lossen probleem (het aantal en/of het belang van niet-conforme IGA's) en het effect van het voorstel (een beoordeling vooraf door de Commissie) op de soevereine rechten van de lidstaten om internationale overeenkomsten te sluiten, maar ook over de afweging tussen de administratieve lasten en de voordelen van het kennisgeven van alle NBI's. Daarnaast bespraken de delegaties de specifieke situaties van de lidstaten met betrekking tot het voorstel: een aantal van hen sluit zelden of nooit IGA's; sommige lidstaten hebben meer grenzen met derde landen dan andere; sommige lidstaten zijn meer afhankelijk van een enkele externe leverancier dan andere; sommige lidstaten hebben een betere onderhandelingspositie dan andere. Een aantal delegaties vroeg waarom sommige bepalingen die in de huidige wetgeving zijn opgenomen of toegestaan, niet zijn gebruikt, zoals de indiening van standaard-clausules of de mogelijkheid voor de Commissie om een inbreukprocedure te starten wanneer een IGA in strijd blijkt te zijn met het recht van de Unie.
3. Tijdens de besprekingen, en om een compromis te vinden, zijn verscheidene wijzigingen in de tekst aangebracht. De belangrijkste wijzigingen beogen:
 - duidelijk te maken en te onderstrepen dat de Commissie kan instemmen met een inkorting van de tijd die zij nodig heeft voor haar beoordeling vooraf (overweging 7a);
 - het onderscheid tussen bindende en niet-bindende instrumenten te verduidelijken (overwegingen 10 en 10a);

³ Zie doc. EUCO 11/15, punt I.2(d)

- het toepassingsgebied te verduidelijken door meer concrete termen te gebruiken (art. 2, punt 1);
- de beoordeling vooraf door de Commissie te beperken tot ontwerp-IGA's op het gebied van gas (artikel 3, lid 2), waarbij de lidstaten de mogelijkheid wordt gelaten om in andere gevallen toch een beoordeling vooraf te vragen (artikel 3, lid 2bis). Dit houdt in dat ontwerp-IGA's inzake andere energiebronnen dan gas zullen worden onderworpen aan een beoordeling achteraf door de Commissie (artikel 6, lid 3), nadat van deze ontwerp-IGA's kennisgeving is gedaan (artikel 3, lid 3);
- de uitwisseling van informatie over NBI's te schrappen uit de wetgevingstekst (door artikel 2, leden 3 en 4, artikel 7 en verdere verwijzingen in de artikelen en de overwegingen te schrappen), en tegelijkertijd een tekstgedeelte over NBI's toe te voegen in overweging 11;
- de Commissie te verplichten om standaardclausules en richtsnoeren te ontwikkelen (art. 9, lid 2).

4. Het Coreper is op 18 mei overeengekomen de in de bijlage vervatte compromistekst aan de Raad toe te zenden opdat hierover een algemene oriëntatie kan worden bereikt. Bij die gelegenheid gaven EL en HU aan dat zij voornemens zijn zich te verzetten tegen de compromistekst die met het oog op een algemene oriëntatie wordt voorgesteld, terwijl CY, PL, RO en SI verklaarden dat zij zich verder zullen beraden op hun standpunt. Het UK handhaaft een voorbehoud voor parlementaire behandeling.

Deze algemene oriëntatie zou het voorlopige standpunt van de Raad over dit voorstel bepalen en de basis vormen voor de voorbereidingen van de onderhandelingen met het Europees Parlement, die naar verwachting in het najaar beginnen.

Wijzigingen ten opzichte van het vorige, aan het Coreper voorgelegde document (doc. 8606/16) (*d.w.z.* de in het Coreper overeengekomen wijzigingen) zijn **vetgedrukt en onderstreept**; schrappingen zijn aangegeven met **||**. Wijzigingen ten opzichte van het Commissievoorstel blijven **vetgedrukt**.

5. De Commissie ITRE van het Europees Parlement is in april begonnen met zijn formele behandeling van het voorstel (rapporteur: Dhr. Zdzisław Krasnodębski, ECR), en zal naar verwachting in oktober haar advies vaststellen. Het Europees Economisch en Sociaal Comité zal in juni met de behandeling beginnen; het Comité van de Regio's heeft besloten geen advies uit te brengen.
 6. De Raad wordt verzocht om, met kennisneming van de standpunten van afzonderlijke delegaties zoals beschreven in punt 4, zijn overeenstemming over de algemene oriëntatie in bijlage dezes te bevestigen.
-

2016/0031 (COD)

ontwerp

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot instelling van een mechanisme voor informatie-uitwisseling met betrekking tot
intergouvernementele overeenkomsten II tussen lidstaten en derde landen op energiegebied en
tot intrekking van Besluit nr. 994/2012/EU**

(voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 194, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁴,

II

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,⁵

Overwegende hetgeen volgt:

⁴ PB C van , blz. .

⁵ PB C van , blz. .

- (1) Voor het goed functioneren van de interne energiemarkt is het nodig dat de energie die in de Unie wordt ingevoerd, volledig onderworpen is aan de regels voor de interne energiemarkt. Een interne energiemarkt die niet correct functioneert, plaatst de Unie in een kwetsbare en onvoordelige positie wat betreft energievoorzieningszekerheid, en doet afbreuk aan de potentiële voordelen van die markt voor de consumenten en het bedrijfsleven in Europa.
- (2) Het doel van de strategie voor de energie-unie, die de Commissie op 25 februari 2015 heeft goedgekeurd⁶, is de consumenten betrouwbare, duurzame, concurrerende en betaalbare energie te bieden. Preciezer gezegd, de strategie voor de energie-unie benadrukt dat volledige inachtneming van het recht van de Unie bij het sluiten van overeenkomsten voor het afnemen van energie uit derde landen, een belangrijk onderdeel vormt voor het waarborgen van de energiezekerheid, voortbouwend op de reeds uitgevoerde analyse in de Europese strategie voor energiezekerheid van mei 2014⁷. In dezelfde geest heeft de Europese Raad in zijn conclusies van 19 maart 2015 er tevens toe opgeroepen dat alle overeenkomsten betreffende het aankopen van gas bij externe leveranciers volledig in overeenstemming zijn met het recht van de Unie, met name door de transparantie van die overeenkomsten en de verenigbaarheid met de bepalingen van de Unie inzake energiezekerheid te versterken.
- (3) Besluit nr. 994/2012/EU van het Europees Parlement en de Raad⁸ was nuttig voor het vergaren van informatie over bestaande intergouvernementele overeenkomsten en voor het identificeren van problemen die deze opleveren in termen van de verenigbaarheid ervan met het recht van de Unie.
- (4) Besluit nr. 994/2012/EU bleek echter niet doeltreffend te zijn om te garanderen dat intergouvernementele overeenkomsten aan het recht van de Unie voldoen. Dat besluit berustte voornamelijk op de beoordeling door de Commissie van intergouvernementele overeenkomsten nadat die door de lidstaten met een derde land waren gesloten. Uit de ervaring die is opgedaan bij de uitvoering van Besluit nr. 994/2012/EU is gebleken dat een dergelijke beoordeling achteraf de mogelijkheden om te garanderen dat intergouvernementele overeenkomsten aan het recht van de Unie voldoen, niet ten volle benut. Met name bevatten intergouvernementele overeenkomsten vaak geen passende beëindigings- of aanpassingsbepalingen op grond waarvan de lidstaten de intergouvernementele overeenkomst binnen een redelijke termijn met het recht van de Unie in overeenstemming kunnen brengen. Bovendien zijn de posities van de ondertekenende partijen reeds ingenomen, en dat zorgt voor politieke druk om aan geen enkel aspect van de overeenkomst nog te raken.

⁶ COM(2015) 80.

⁷ COM(2014) 330.

⁸ PB L 299 van 27.10.2012, blz. 13.

- (5) Om te voorkomen dat niet wordt voldaan aan het recht van de Unie en om de transparantie te vergroten, moeten de lidstaten de Commissie zo spoedig mogelijk in kennis stellen van hun voornemen om onderhandelingen te openen met het oog op nieuwe intergouvernementele overeenkomsten of wijzigingen van [] intergouvernementele overeenkomsten. De Commissie moet regelmatig worden geïnformeerd over de voortgang van de onderhandelingen. Lidstaten moeten de mogelijkheid hebben de Commissie uit te nodigen om als waarnemer aan de onderhandelingen deel te nemen.
- (6) Tijdens de onderhandelingen [] **over een intergouvernementele overeenkomst** moet de Commissie de mogelijkheid hebben om **de betrokken lidstaten** te adviseren over de wijze waarop onverenigbaarheid met het Unierecht vermeden kan worden. [] **In die context** moet de Commissie **ook** de mogelijkheid hebben om de aandacht **van de betrokken lidstaten** te vestigen op de doelstellingen van het energiebeleid van de Unie en het beginsel van de solidariteit tussen de lidstaten, alsmede op de beleidsstandpunten van de Unie die in de conclusies van de Raad of de Europese Raad zijn vastgesteld, **indien zulks relevant is; dit mag evenwel geen deel uitmaken van de juridische beoordeling door de Commissie van het ontwerp van intergouvernementele overeenkomst of wijziging.** []
- (7) Om ervoor te zorgen dat het Unierecht wordt nageleefd, **en rekening houdend met het feit dat intergouvernementele overeenkomsten of wijzigingen momenteel op het gebied van gas de grootste relatieve effecten hebben op het goed functioneren van de interne energiemarkt en op de energievoorzieningszekerheid van de Unie**, moeten de lidstaten het ontwerp van intergouvernementele overeenkomst **op het gebied van gas** aan de Commissie mededelen voordat het voor de partijen juridisch bindend wordt (ex ante). In een geest van samenwerking moet de Commissie de lidstaat helpen bij het opsporen van problemen ten aanzien van de vraag of het ontwerp van intergouvernementele overeenkomst dan wel de ontwerpwijziging aan het recht van de Unie voldoet. De betrokken lidstaat zou dan beter zijn voorbereid om een overeenkomst te sluiten die voldoet aan het recht van de Unie.

- (7a) De Commissie dient over voldoende tijd te beschikken voor een dergelijke beoordeling om te zorgen voor een zo groot mogelijke rechtszekerheid zonder onnodige vertragingen. **De Commissie moet overwegen de termijnen voor de beoordeling zo nodig in te korten, in het bijzonder indien een lidstaat daarom verzoekt of indien een lidstaat de Commissie tijdens de onderhandelingsfase voldoende gedetailleerde informatie heeft verstrekt, rekening houdend met de mate waarin het ontwerp van intergouvernementele overeenkomst of wijziging op de modelclausules is gebaseerd.** Om ten volle te kunnen profiteren van de steun van de Commissie dient een lidstaat zich te onthouden van het sluiten van een intergouvernementele overeenkomst **op het gebied van gas of een andere energiebron ingeval die lidstaat ervoor heeft gekozen de Commissie om de beoordeling vooraf te verzoeken**, totdat de Commissie de lidstaat van haar beoordeling op de hoogte heeft gebracht. De lidstaten moeten het nodige doen om een passende oplossing te vinden om de vastgestelde onverenigbaarheid op te heffen.
- (8) In het licht van de strategie voor de energie-unie blijft transparantie met betrekking tot eerdere en toekomstige intergouvernementele overeenkomsten van het allergrootste belang. De lidstaten moeten derhalve aan de Commissie kennis blijven geven van alle bestaande en toekomstige intergouvernementele overeenkomsten, ongeacht of zij in werking zijn getreden of voorlopig worden toegepast in de zin van artikel 25 van het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht, en van alle nieuwe intergouvernementele overeenkomsten.
- (9) De Commissie moet nagaan of intergouvernementele overeenkomsten die in werking zijn getreden of voorlopig worden toegepast vóór de inwerkingtreding van dit besluit verenigbaar zijn met het recht van de Unie, en de lidstaten hiervan in kennis stellen. In geval van onverenigbaarheid moeten de lidstaten het nodige doen om een passende oplossing te vinden om de vastgestelde onverenigbaarheid op te heffen.
- (10) Dit besluit [] is van toepassing op intergouvernementele overeenkomsten; **deze getuigen, met name door hun inhoud, van de intentie van de partijen dat de overeenkomst een bindend karakter moet hebben, geheel of gedeeltelijk, ongeacht de formele benaming ervan. [] Alleen intergouvernementele overeenkomsten die betrekking hebben op de aankoop, handel, verkoop, opslag en levering van energie in of aan ten minste één lidstaat, of de aanleg of exploitatie van energie-infrastructuur met een fysieke verbinding met ten minste één lidstaat, moeten worden gemeld.** [] In geval van twijfel moeten de lidstaten de Commissie raadplegen. In principe vallen overeenkomsten die niet meer van kracht of niet meer van toepassing zijn [], niet onder dit besluit.

- (10a) Het is de juridisch bindende werking van een instrument (of delen daarvan), niet de formele benaming, die het tot een intergouvernementele overeenkomst maakt of, bij gebreke van een dergelijke juridisch bindende werking, tot een niet-bindend instrument met het oog op de toepassing van dit besluit.
- (11) De lidstaten knopen niet alleen betrekkingen aan met derde landen door het sluiten van intergouvernementele overeenkomsten, maar ook in de vorm van niet-bindende instrumenten, die vaak formeel aangeduid worden met termen als memorandum van overeenstemming, gezamenlijke verklaring, gezamenlijke ministeriële verklaring, gezamenlijk optreden of gezamenlijke gedragscode. Ook al betreft het juridisch niet-bindende instrumenten, toch kunnen zij worden gebruikt om een gedetailleerd kader voor de energie-infrastructuur en de energievoorziening vast te stellen. ¶ Ter wille van meer transparantie kunnen de lidstaten niet-bindende instrumenten - dat wil zeggen juridisch niet-bindende regelingen tussen één of meer lidstaten en één of meer derde landen waarin voorwaarden voor energievoorziening of voor de ontwikkeling van energie-infrastructuur worden vastgesteld, bijvoorbeeld doordat ze interpretaties van het Unierecht inhouden - of wijzigingen van dergelijke niet-bindende instrumenten, met inbegrip van eventuele bijlagen daarbij, aan de Commissie voorleggen. Indien het niet-bindende instrument of de wijziging daarvan uitdrukkelijk verwijst naar andere teksten, kunnen de lidstaten deze andere teksten eveneens voorleggen.
- (12) Intergouvernementele overeenkomsten of niet-bindende instrumenten die in hun geheel moeten worden gemeld bij de Commissie op grond van andere wetgeving van de Unie, of die betrekking hebben op aangelegenheden ¶ in het kader van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, vallen niet onder dit besluit.
- (13) Dit besluit mag geen verplichtingen scheppen ten aanzien van overeenkomsten tussen ondernemingen. De lidstaten mogen de Commissie evenwel op vrijwillige basis in kennis stellen van dergelijke overeenkomsten die uitdrukkelijk worden genoemd in intergouvernementele overeenkomsten of niet-bindende instrumenten.

- (14) De Commissie moet door haar ontvangen informatie in beveiligde elektronische vorm ter beschikking van alle andere lidstaten stellen. De Commissie moet verzoeken van lidstaten eerbiedigen om bij haar ingediende informatie vertrouwelijk te behandelen. Verzoeken om vertrouwelijke behandeling mogen echter niet de toegang van de Commissie zelf tot vertrouwelijke informatie beperken, aangezien de Commissie voor haar eigen beoordelingen volledige informatie nodig heeft. De Commissie dient ervoor verantwoordelijk te zijn dat de inachtneming van de vertrouwelijkheidsclausule wordt gewaarborgd. Verzoeken om vertrouwelijke behandeling dienen het recht op toegang tot documenten dat is vastgelegd in Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad, onverlet te laten⁹.
- (15) Indien een lidstaat een intergouvernementele overeenkomst II als vertrouwelijk beschouwt, verstrekt hij de Commissie een samenvatting die aan de overige lidstaten kan worden toegezonden.
- (16) Een permanente uitwisseling van informatie met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten op communautair niveau moet de ontwikkeling van beste praktijken mogelijk maken. Op basis van deze beste praktijken moet de Commissie, **in samenwerking met de lidstaten** en zo nodig met de Europese Dienst voor extern optreden, wat het externe beleid van de Unie betreft, facultatieve standaardclausules opstellen voor gebruik in intergouvernementele overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen, **en richtsnoeren geven, waaronder een lijst van voorbeelden voor clausules die niet aan het Unierecht voldoen en derhalve niet gebruikt zouden moeten worden**. Het gebruik van deze standaardclausules is bedoeld om te voorkomen dat intergouvernementele overeenkomsten strijdig zijn met het recht van de Unie, in het bijzonder de wetgeving inzake de interne energiemarkt en de mededingingswetgeving, of strijdig zijn met door de Unie gesloten internationale overeenkomsten. Het gebruik ervan moet facultatief zijn, en de inhoud moet aan elke bijzondere situatie aangepast kunnen worden.

⁹ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43).

- (17) De verbeterde wederzijdse kennis van bestaande en nieuwe intergouvernementele overeenkomsten ¶ moet betere coördinatie op het gebied van energieaangelegenheden tussen de lidstaten, en tussen de lidstaten en de Commissie mogelijk maken. Door een dergelijke verbeterde coördinatie kunnen de lidstaten ten volle profiteren van het politieke en economische gewicht van de Unie en kan de Commissie oplossingen voorstellen voor eventuele problemen op het gebied van intergouvernementele overeenkomsten.
- (18) De Commissie dient de coördinatie tussen de lidstaten te vergemakkelijken en te stimuleren om de algehele strategische rol van de Unie te versterken door een sterke en effectief gecoördineerde benadering ten aanzien van producerende, doorvoer- en afnemerlanden.
- (19) Aangezien de doelstelling van dit besluit, namelijk de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en de Commissie met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten ¶ op energiegebied, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar, gelet op de effecten van dit besluit, dat in alle lidstaten toepasselijk is, beter op het niveau van de Unie kan worden bereikt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen vaststellen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat dit besluit niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.
- (20) De bepalingen van dit besluit laten de toepassing van de regels van de Unie inzake inbreuken, overheidssteun en mededinging onverlet. Met name heeft de Commissie op grond van artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) het recht een inbreukprocedure in te leiden wanneer zij van oordeel is dat een lidstaat een krachtens het VWEU op hem rustende verplichting niet is nagekomen.
- (21) **[Drie jaar na de inwerkingtreding van dit besluit]** ¶ dient de Commissie te beoordelen of dit besluit volstaat om te waarborgen dat intergouvernementele overeenkomsten stroken met het recht van de Unie en dat tussen lidstaten een hoge mate van coördinatie met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten op het gebied van energie plaatsvindt.

(22) Besluit nr. 994/2012/EU moet worden ingetrokken.

HEBBEN HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Bij dit besluit wordt een mechanisme vastgesteld voor de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en de Commissie met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten II op het gebied van energie, zoals bepaald in artikel 2, teneinde de interne energiemarkt goed te doen functioneren **en de energievoorzieningszekerheid in de Unie te vergroten**.
2. Dit besluit is niet van toepassing op intergouvernementele overeenkomsten II die reeds volledig onderworpen zijn aan andere kennisgevingsprocedures krachtens het recht van de Unie.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

- (1) "intergouvernementele overeenkomst" juridisch bindende overeenkomst, **ongeacht de formele benaming**, tussen één of meer lidstaten en één of meer derde landen II, **die betrekking heeft op:**
 - (i) **de aankoop, handel, verkoop, opslag of levering van energie in of aan ten minste één lidstaat, of**
 - (ii) **de aanleg of exploitatie van energie-infrastructuur met een fysieke verbinding met ten minste één lidstaat;**

indien een dergelijke juridisch bindende overeenkomst echter ook betrekking heeft op andere aangelegenheden, worden uitsluitend **de bepalingen die voornoemde energieaangelegenheden betreffen, II en de algemene bepalingen die op die energiegerelateerde bepalingen betrekking hebben**, geacht een "intergouvernementele overeenkomst" te vormen;

- (2) "bestaande intergouvernementele overeenkomst": een intergouvernementele overeenkomst die in werking is getreden of voorlopig wordt toegepast vóór de inwerkingtreding van dit besluit;

II

Artikel 3

Verplichtingen tot kennisgeving met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten

1. Indien een lidstaat voornemens is onderhandelingen te beginnen met een derde land om een [] intergouvernementele overeenkomst te wijzigen of een nieuwe intergouvernementele overeenkomst te sluiten, stelt de lidstaat de Commissie op het vroegst mogelijke moment voorafgaand aan de geplande opening van de formele onderhandelingen schriftelijk van dit voornemen in kennis.

[] De betrokken lidstaat moet de Commissie regelmatig op de hoogte stellen van de voortgang van de onderhandelingen.

2. Zodra de partijen een akkoord hebben bereikt over alle belangrijke elementen van een ontwerp van een intergouvernementele overeenkomst **op het gebied van gas** of van een wijziging daarvan, maar vóór de afsluiting van de formele onderhandelingen, stelt de betrokken lidstaat de Commissie in kennis van de ontwerpovereenkomst of de ontwerp-wijziging, en van de eventuele bijlagen daarbij, voor de beoordeling vooraf overeenkomstig artikel 5.

Wanneer dit ontwerp van [] overeenkomst of van wijziging [] uitdrukkelijk naar andere teksten verwijst, moet de betrokken lidstaat ook deze andere teksten voorleggen, voor zover deze onderdelen bevatten [] die **betrekking hebben op de aankoop, handel, verkoop, opslag of levering van gas in of aan ten minste één lidstaat, of de aanleg of exploitatie van gasinfrastructuur met een fysieke verbinding met ten minste één lidstaat.**

Bovendien moet een lidstaat die onderhandelt over een intergouvernementele overeenkomst of wijziging met betrekking tot andere energiebronnen dan gas, en, op basis van zijn eigen beoordeling, niet tot een duidelijke conclusie kon komen over de verenigbaarheid van de intergouvernementele overeenkomst of wijziging met het recht van de Unie, de Commissie kennis geven van deze ontwerpovereenkomst of de ontwerpwijziging, tezamen met de bijlagen daarbij voor beoordeling vooraf overeenkomstig artikel 5, zodra er door de partijen een akkoord is bereikt over de belangrijkste onderdelen van dat ontwerp van intergouvernementele overeenkomst of wijziging op een intergouvernementele overeenkomst, maar vóór de afsluiting van de formele onderhandelingen.

2bis. De lidstaten kunnen gebruik maken van de bepalingen van de eerste twee alinea's van lid 2 met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten of wijzigingen met betrekking tot andere energiebronnen dan gas.

3. Zodra een intergouvernementele overeenkomst of een wijziging van een intergouvernementele overeenkomst is geratificeerd, stelt de betrokken lidstaat de Commissie in kennis van die intergouvernementele overeenkomst of van die wijziging, met inbegrip van eventuele bijlagen daarbij.

Wanneer de bekrachtigde intergouvernementele overeenkomst of wijziging daarvan uitdrukkelijk naar andere teksten verwijst, moet de betrokken lidstaat ook deze andere teksten voorleggen, voor zover deze onderdelen bevatten die **[] betrekking hebben op de aankoop, handel, verkoop, opslag of levering van gas in of aan ten minste één lidstaat, of de aanleg of exploitatie van energie-infrastructuur met een fysieke verbinding met ten minste één lidstaat.**

4. De verplichting om de Commissie overeenkomstig de leden 2 en 3 in kennis te stellen, is niet van toepassing op overeenkomsten tussen ondernemingen.
5. Alle kennisgevingen overeenkomstig de leden 1 tot en met 3 **en** artikel 6, leden 1 en 2, **[]** worden ingediend via een webapplicatie die door de Commissie ter beschikking wordt gesteld. De in artikel 5, leden 1 en 2, en artikel 6, lid 3, bedoelde termijnen beginnen op de datum waarop het volledige kennisgevingsdossier in de applicatie is geregistreerd.

Artikel 4

Bijstand door de Commissie

1. Indien een lidstaat de Commissie overeenkomstig artikel 3, lid 1, in kennis stelt van onderhandelingen, kan de Commissie de betrokken lidstaat adviseren over de wijze waarop onverenigbaarheid van de intergouvernementele overeenkomst of van de wijziging van een [] intergouvernementele overeenkomst met het recht van de Unie kan worden vermeden. Die lidstaat kan de Commissie ook verzoeken om bijstand tijdens die onderhandelingen.
2. Op verzoek van de betrokken lidstaat of op verzoek van de Commissie en met de schriftelijke toestemming van de betrokken lidstaat kan de Commissie als waarnemer bij de onderhandelingen aanwezig zijn.
3. Wanneer de Commissie als waarnemer deelneemt, kan zij de betrokken lidstaat adviseren over de wijze waarop onverenigbaarheid van de intergouvernementele overeenkomst of de wijziging waarover wordt onderhandeld met het recht van de Unie kan worden vermeden.

Artikel 5

Beoordeling door de Commissie

1. De Commissie deelt de betrokken lidstaat binnen zes weken na de datum van kennisgeving van het volledige ontwerp van intergouvernementele overeenkomst of van de ontwerp-wijziging, met inbegrip van de bijlagen daarbij, overeenkomstig artikel 3, lid 2, **of 2 bis** mee of zij twijfels heeft betreffende de verenigbaarheid van de overeenkomst of de wijziging met het recht van de Unie, met name het recht van de Unie op het gebied van de interne energiemarkt en mededinging. De Commissie wordt geacht geen twijfels te hebben indien zij binnen die termijn niet reageert.

2. Indien de Commissie de betrokken lidstaat overeenkomstig lid 1 meedeelt dat zij twijfels heeft, brengt zij de betrokken lidstaat binnen twaalf weken na de datum van de in lid 1 bedoelde kennisgeving advies uit over de verenigbaarheid met het recht van de Unie, met name op het gebied van de interne energiemarkt en de mededinging, van het ontwerp van intergouvernementele overeenkomst of de ontwerpwijziging. De Commissie wordt geacht geen bezwaren te hebben gemaakt, indien zij binnen die termijn geen advies uitbrengt.
3. Indien de betrokken lidstaat daarmee instemt, kunnen de in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen worden verlengd. De in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen worden in overleg met de Commissie ingekort als de omstandigheden dat vereisen.
4. De lidstaat zal een ontwerp van intergouvernementele overeenkomst of wijziging ervan II niet ondertekenen, ratificeren of ermee instemmen voordat de Commissie de lidstaat haar eventuele twijfels overeenkomstig lid 1 heeft meegedeeld, of, indien van toepassing, haar advies overeenkomstig lid 2 heeft uitgebracht, of, wanneer een antwoord of advies van de Commissie uitblijft, totdat de termijnen bedoeld in lid 1 of, indien van toepassing, lid 2, zijn verstreken.

Bij de ondertekening of ratificering van of de instemming met een intergouvernementele overeenkomst of een wijziging, houdt de betrokken lidstaat zoveel mogelijk rekening met het in lid 2 bedoelde advies van de Commissie.

Artikel 6

Kennisgevingsverplichtingen en beoordeling door de Commissie met betrekking tot bestaande intergouvernementele overeenkomsten en nieuwe intergouvernementele overeenkomsten met betrekking tot andere energiebronnen dan gas

1. Uiterlijk [3 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit] stellen de lidstaten de Commissie in kennis van alle bestaande intergouvernementele overeenkomsten, met inbegrip van de bijlagen daarbij en de wijzigingen daarvan.

Wanneer de bestaande intergouvernementele overeenkomst uitdrukkelijk naar andere teksten verwijst, moet de betrokken lidstaat ook deze andere teksten voorleggen, voor zover deze onderdelen bevatten die **betrekking hebben op de aankoop, handel, verkoop, opslag of levering van energie in of aan ten minste één lidstaat, of de aanleg of exploitatie van energie-infrastructuur met een fysieke verbinding met ten minste één lidstaat.**

De verplichting om de Commissie overeenkomstig dit lid in kennis te stellen, is niet van toepassing op overeenkomsten tussen ondernemingen.

2. Van bestaande intergouvernementele overeenkomsten waarvan op de datum van inwerking-treding van dit besluit reeds aan de Commissie kennis was gegeven op grond van artikel 3, lid 1 of lid 5, van Besluit nr. 994/2012/EU, of artikel 13, lid 6, onder a), van Verordening (EU) nr. 994/2010, wordt geacht te zijn kennis gegeven voor de doeleinden van lid 1 van dit artikel, mits die kennisgeving voldoet aan de vereisten van dat lid.
3. De Commissie beoordeelt de overeenkomstig lid 1 of lid 2 ter kennis gegeven inter-gouvernementele overeenkomsten, **alsmede overeenkomstig artikel 3, lid 3, ter kennis gegeven intergouvernementele overeenkomsten met betrekking tot andere energie-bronnen dan gas.** Indien de Commissie na haar eerste beoordeling twijfels heeft bij de verenigbaarheid van die overeenkomsten met het recht van de Unie, met name op het gebied van de interne energiemarkt en de mededinging, brengt de Commissie de betrokken lidstaten hiervan binnen negen maanden na kennisgeving van die overeenkomsten op de hoogte.

II

Artikel 8

Transparantie en vertrouwelijkheid

1. Wanneer een lidstaat informatie verstrekt aan de Commissie op grond van artikel 3, leden 1 tot en met 3, **en** artikel 6, lid 1, **II** mag hij aangeven of er een gedeelte van de informatie, van commerciële of andere aard, waarvan de bekendmaking schade zou toebrengen aan de activiteiten van de betrokken partijen, als vertrouwelijk moet worden beschouwd en of de verstrekte informatie gedeeld kan worden met andere lidstaten.

De lidstaten geven dit met betrekking tot de in artikel 6, lid 2, bedoelde bestaande overeenkomsten uiterlijk [3 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit] aan.

2. Indien een lidstaat de informatie niet overeenkomstig lid 1 als vertrouwelijk heeft aangemerkt, stelt de Commissie deze informatie in beveiligde elektronische vorm ter beschikking van alle andere lidstaten.
3. Wanneer een lidstaat een bestaande intergouvernementele overeenkomst, een wijziging van een [] intergouvernementele overeenkomst **of** [] een nieuwe intergouvernementele overeenkomst [] overeenkomstig lid 1 als vertrouwelijk heeft aangemerkt, stelt die lidstaat een samenvatting van de verstrekte informatie beschikbaar.

Die samenvatting bevat ten minste de volgende informatie betreffende de intergouvernementele overeenkomst [] of de wijziging in kwestie:

- (a) het onderwerp;
- (b) het doel en de werkingssfeer;
- (c) de duur;
- (d) de partijen;
- (e) informatie over de hoofdpunten.

Dit lid is niet van toepassing op informatie die overeenkomstig artikel 3, leden 1, [] 2 en 2 bis, is verstrekt.

4. De Commissie stelt de in lid 3 bedoelde samenvatting in elektronische vorm ter beschikking van alle andere lidstaten.
5. Verzoeken om vertrouwelijke behandeling in het kader van dit artikel houden geen beperking in van de toegang van de Commissie zelf tot vertrouwelijke informatie. De Commissie garandeert dat de toegang tot vertrouwelijke informatie strikt beperkt blijft tot de Commissiediensten die absoluut over deze informatie moeten kunnen beschikken.

Artikel 9

Coördinatie tussen de lidstaten en door de Commissie

1. De Commissie vergemakkelijkt en stimuleert de coördinatie tussen de lidstaten met het oog op:
 - (a) het beoordelen van ontwikkelingen met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten II en het nastreven van consistentie en coherentie in de externe betrekkingen van de Unie op energiegebied met de producerende, doorvoer- en afnemerlanden;
 - (b) het identificeren van gemeenschappelijke problemen in verband met intergouvernementele overeenkomsten II en het overwegen van passende maatregelen en zo nodig het aandragen van oplossingen om deze problemen op te lossen;

II

 - (c) het ondersteunen, waar nodig, van de ontwikkeling van multilaterale intergouvernementele overeenkomsten II met meerdere lidstaten of de Unie als geheel.
2. **Uiterlijk [twee jaar na de inwerkingtreding van dit besluit] II zal de Commissie**, op basis van beste praktijken en in overleg met de lidstaten, facultatieve standaardclausules ontwikkelen **en richtsnoeren geven, waaronder een lijst van voorbeelden voor clausules die niet aan het Unierecht voldoen en derhalve niet gebruikt dienen te worden. Door die facultatieve standaardclausules en richtsnoeren zouden**, indien zij correct worden toegepast, toekomstige intergouvernementele overeenkomsten aanmerkelijk beter voldoen aan het recht van de Unie.

Artikel 10

Rapportage en toetsingen

1. Uiterlijk **[drie jaar na de inwerkingtreding van dit besluit]** dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een verslag in over de toepassing van dit besluit.

2. In het verslag wordt in het bijzonder beoordeeld in hoeverre dit besluit bevordert dat intergouvernementele overeenkomsten [I] voldoen aan het recht van de Unie en zorgt voor een hoge mate van coördinatie tussen de lidstaten met betrekking tot intergouvernementele overeenkomsten [II]. Het verslag omvat verder een beoordeling betreffende de invloed die dit besluit heeft op de onderhandelingen van de lidstaten met derde landen en betreffende de vraag of de werkingssfeer van dit besluit en de in dit besluit vastgestelde procedures passend zijn.

Artikel 11

Intrekking

Besluit nr. 994/2012/EU wordt ingetrokken.

Artikel 12

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 13

Adressaten

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter